

VII WOJEWÓDZKI KONKURS WIEDZY O REGIONIE „MOJA WIELKOPOLSKA”

ETAP PISEMNY – 5 marca 2015 r.

Miejsce na wpisanie kodu:

Czas rozwiązywania zadań: **45 minut**

Za poprawne rozwiązanie wszystkich zadań można otrzymać łącznie **100 punktów**.

Powodzenia!

ZADANIE 1 – DZIEJE SIĘ W MIEŚCIE!

Dopasuj nazwę miejscowości do opisu wydarzenia, które miało w niej miejsce (uwaga: 1 miejscowość nie pasuje do żadnego opisu). Za zadanie możesz maksymalnie otrzymać 6 punktów.

Wydarzenie	Miejscowość
Kapitulacja pospolitego ruszenia w czasie potopu szwedzkiego	
Koronacja Przemysła II na króla Polski	
Najsłynniejszy strajk dzieci przeciwko nauce w języku niemieckim	
Obrady sejmików ziemskich	
Samobójcza śmierć Edwarda hrabiego Raczyńskiego	
Zwycięska bitwa z Prusakami w czasie Wiosny Ludów	

MIEJSCOWOŚCI DO WYBORU:

Gniezno, Miłosław, Słupca, Środa Wielkopolska, Ujście, Września, Zaniemyśl

ZADANIE 2 – CO ON ROBI?

Wyjaśnij znaczenie słów gwarowych. W tym celu połącz nazwy gwarowe z nazwami w języku literackim. Odpowiedzi zapisz w tabeli. Za zadanie można otrzymać maksymalnie 8 punktów.

GWARA:

- 1 – bręczy
- 2 – churchła
- 3 – dryga
- 4 – dudła
- 5 – fyra
- 6 - grygoli
- 7 – kielczy się
- 8 – świga

JĘZYK LITERACKI:

- A – bazgrze
- B – boi się
- C – kaszle
- D – marudzi
- E – płacze
- F – rzuca
- G – śmieje się
- H – ucieka

1	
2	
3	
4	
5	
6	
7	
8	

ZADANIE 3 – WCZEŚNIEJ CZY PÓŹNIEJ?

Przy każdej z poniższych par zdarzeń wpisz literę „W” obok zdarzenia wcześniejszego, a „P” obok zdarzenia późniejszego. Za zadanie można otrzymać maksymalnie 6 punktów.

	budowa ratusza w Poznaniu
	lokacja Poznania
	wybuch II wojny światowej
	złamanie kodu maszyny szyfrującej Enigma
	powstanie pierwszego obszaru Natura 2000 w Wielkopolsce
	powstanie pierwszego parku narodowego w Wielkopolsce
	powstanie w Poznaniu pierwszego biskupstwa Kościoła katolickiego w Polsce
	Zjazd Gnieźnieński
	Jan Amos Komeński zostaje rektorem szkół – luterańskiej i braci czeskich w Lesznie
	przybycie braci czeskich do Wielkopolski
	odzyskanie przez Polskę niepodległości po I wojnie światowej
	wybuch powstania wielkopolskiego

ZADANIE 4 – WARTO PRZEŻYĆ

Obok opisu wydarzenia wpisz skrót nazwy parku krajobrazowego, na którego terenie (lub w jego najbliższym sąsiedztwie!) dane wydarzenie się odbywa (uwaga: 1 park krajobrazowy nie pasuje do żadnego opisu). Za zadanie można otrzymać maksymalnie 7 punktów.

Wydarzenie	Skrót nazwy parku krajobrazowego
Wielkie Smażenie Powideł w Centrum Edukacji Regionalnej i Przyrodniczej w Mniszkach	
Festiwal Kultury Słowiańskiej i Cysterskiej w Łądzie	
Ogólnopolskie Spotkanie Młodych Lednica 2000	
Festiwal „Chopin w barwach jesieni” w Antoninie	
Noc Kościołów Drewnianych	
Dni Otwartych Koszar w 33. Bazie Lotnictwa Transportowego	
Rowerowa Kopaszewska Droga Krzyżowa	

PARKI KRAJOBRAZOWE DO WYBORU (w nawiasie skróty nazw do wpisania w tabeli):

Lednicki Park Krajobrazowy (LPK), Nadwarciański Park Krajobrazowy (NPK), Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy” (PKDB), Park Krajobrazowy im. gen. D. Chłapowskiego (PKDCH), Park Krajobrazowy Promno (PKP), Park Krajobrazowy Puszcza Zielonka (PKPZ), Powidzki Park Krajobrazowy (PoPK), Pszczewski Park Krajobrazowy (PsPK)

ZADANIE 5 – PRAWDOMÓWNI

Przeczytaj poniższe zdania, a następnie wpisz literę P obok zdań prawdziwych, a literę F obok zdań fałszywych (uwaga: wystarczy 1 element fałszywy, aby całe zdanie również było fałszywe). Za zadanie można otrzymać maksymalnie 6 punktów.

	Bambrzy to potomkowie katolickich kolonistów przybyłych do podpoznańskich wsi z rejonu Berna w Szwajcarii.
	Jednym z najciekawszych rejonów turystycznych w Wielkopolsce jest Pojezierze Międzychodzko-Sierakowskie z bogatą rzeźbą terenu i licznymi jeziorami.
	Na początku XXI wieku w Starym Licheniu pod Koninem, w sanktuarium św. Wojciecha powstała okazała bazylika - jeden z największych kościołów na świecie.
	Diabeł Wenecki to legendarna postać ogromnego wilka, który budził powszechną grozę napadając na mieszkańców okolic Wenecji koło Żnina.
	W dotychczasowych rozgrywkach o mistrzostwo Polski w hokeju na trawie mężczyźni zdecydowanie najczęściej triumfowały zespoły z Wielkopolski.
	Wielkopolskie złoża węgla brunatnego występują nie tylko na wschodzie regionu, ale również między innymi na południe i południowy zachód od Poznania.

ZADANIE 6 – CO KRYJĄ NAZWY MIEJSCOWOŚCI?

Dopasuj nazwy do właściwego typu według ich znaczenia (do każdego typu pasują 2 nazwy, 1 nazwa nie pasuje do żadnego typu!). Za zadanie można otrzymać maksymalnie 8 punktów.

Typ miejscowości	Miejscowość
Dawne osady przemysłowe	
Dawne osady służebne	
Miejscowości, których nazwy wywodzą się od ich położenia	
Miejscowości, których nazwy wywodzą się od umocnień	

NAZWY MIEJSCOWOŚCI DO WYBORU:

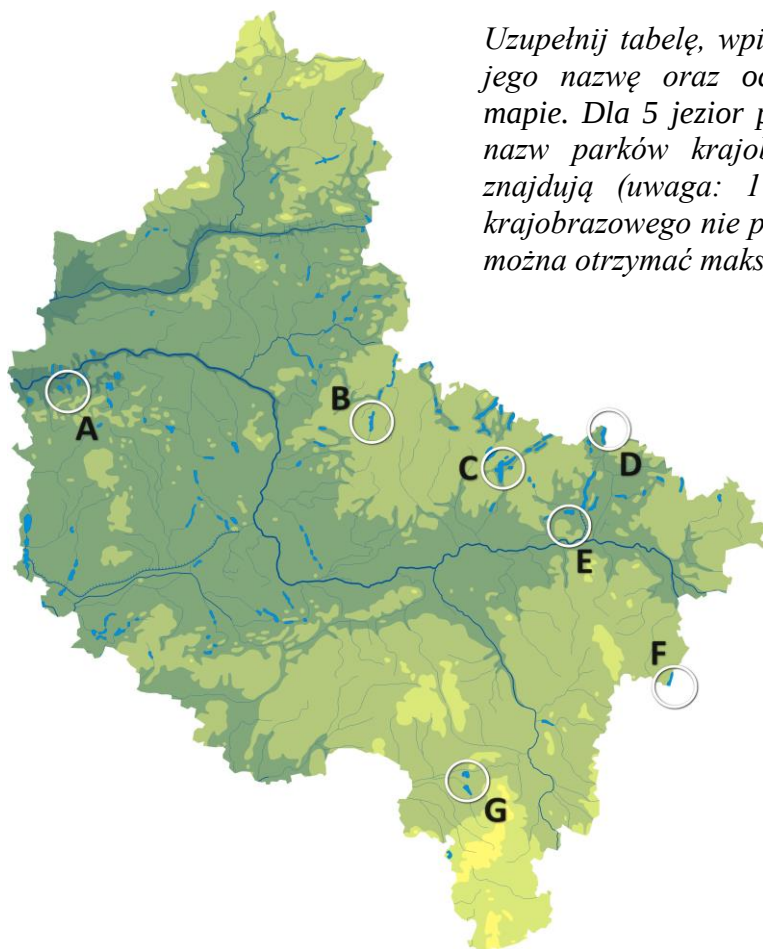
Grodzisk Wielkopolski, Osieczna, Ostrów Wielkopolski, Piekary, Piła, Szczytniki Czarniejewskie, Środa Wielkopolska, Trzykolne Młyny, Ujście

ZADANIE 7 – WARTO NAD WARTĄ?

Zaznacz właściwe położenie miasta względem Warty na terenie Wielkopolski, wpisując krzyżyk w odpowiedniej kratce (uwaga: dla danego miasta tylko 1 odpowiedź jest prawidłowa!). Za zadanie można maksymalnie otrzymać 10 punktów.

Miasto	Położenie względem Warty		
	Na południe od rzeki (na lewym brzegu)	Bezpośrednio nad Wartą	Na północ od rzeki (na prawym brzegu)
Grodzisk Wielkopolski			
Jarocin			
Koło			
Krotoszyn			
Nowy Tomyśl			
Śrem			
Trzcianka			
Turek			
Wągrowiec			
Złotów			

ZADANIE 8 – ZBIORNIKI WODNE

Uzupełnij tabelę, wpisując obok opisu zbiornika wodnego jego nazwę oraz odpowiednie oznaczenie literowe na mapie. Dla 5 jezior podaj dodatkowo odpowiednie skróty nazw parków krajobrazowych, na terenie których się znajdują (uwaga: 1 nazwa jeziora i 1 nazwa parku krajobrazowego nie pasuje do żadnego opisu!). Za zadanie można otrzymać maksymalnie 19 punktów.

Opis	Nazwa zbiornika wodnego	Oznaczenie literowe na mapie	Skrót nazwy parku krajobrazowego
Dno tego jeziora jest położone poniżej poziomu morza tworząc kryptodepresję.			
Część położonego w dolinie rzecznej największego w Europie kompleksu stawów rybnych, ważnego ośrodka hodowli karpia.			
Największe jezioro położone w całości w województwie wielkopolskim i jedno z najgłębszych w regionie. Rozgrywane są na nim Regaty Pucharu Polski Jachtów Kabinowych.			
Na wyspie leżącej na tym jeziorze znajduje się grodzisko z <i>palatium</i> (pałacem królewskim) pierwszych Piastów.			
Największy zbiornik wodny na pograniczu Wielkopolski i Kujaw, zwany <i>Mare Polonorum</i> (polskie morze), legendarna kolebka dynastii Piastów.			
Zbiornik zaporowy na Warcie, drugi pod względem powierzchni w Polsce.			
Sztuczny zbiornik wodny powstały po zakończeniu eksploatacji węgla brunatnego w odkrywcę „Gosławice”.			

ZBIORNIKI WODNE DO WYBORU:

Jezioro Czarna Woda, jezioro Gopło, jezioro Lednica, Jezioro Maltańskie, Jezioro Powidzkie, Jezioro Śremskie, Jeziorsko, Stawy Przygodzickie

PARKI KRAJOBRAZOWE DO WYBORU (w nawiasie skróty nazw do wpisania w tabeli):

Lednicki Park Krajobrazowy (LPK), Nadgoplański Park Tysiąclecia (NPT), Park Krajobrazowy „Dolina Baryczy” (PKDB), Park Krajobrazowy im. gen. D. Chłapowskiego (PKDCH), Powidzki Park Krajobrazowy (PoPK), Sierakowski Park Krajobrazowy (SPK)

ZADANIE 9 – Z ARCHITEKTURĄ PRZEZ WIEKI

Uporządkuj chronologicznie nazwy stylów architektonicznych, wpisując je w tabeli. Następnie przyporządkuj każdemu z nich obiekt, który go reprezentuje, wpisując obok nazwy stylu oznaczenie literowe odpowiadające wybranemu obiektowi (uwaga: 1 obiekt nie pasuje do żadnego stylu). Za zadanie można maksymalnie otrzymać 10 punktów.

 oś czasu	Styl architektoniczny	Oznaczenie literowe obiektu

STYLE ARCHITEKTONICZNE DO WYBORU:

barokowy, gotycki, klasycystyczny, renesansowy, romański

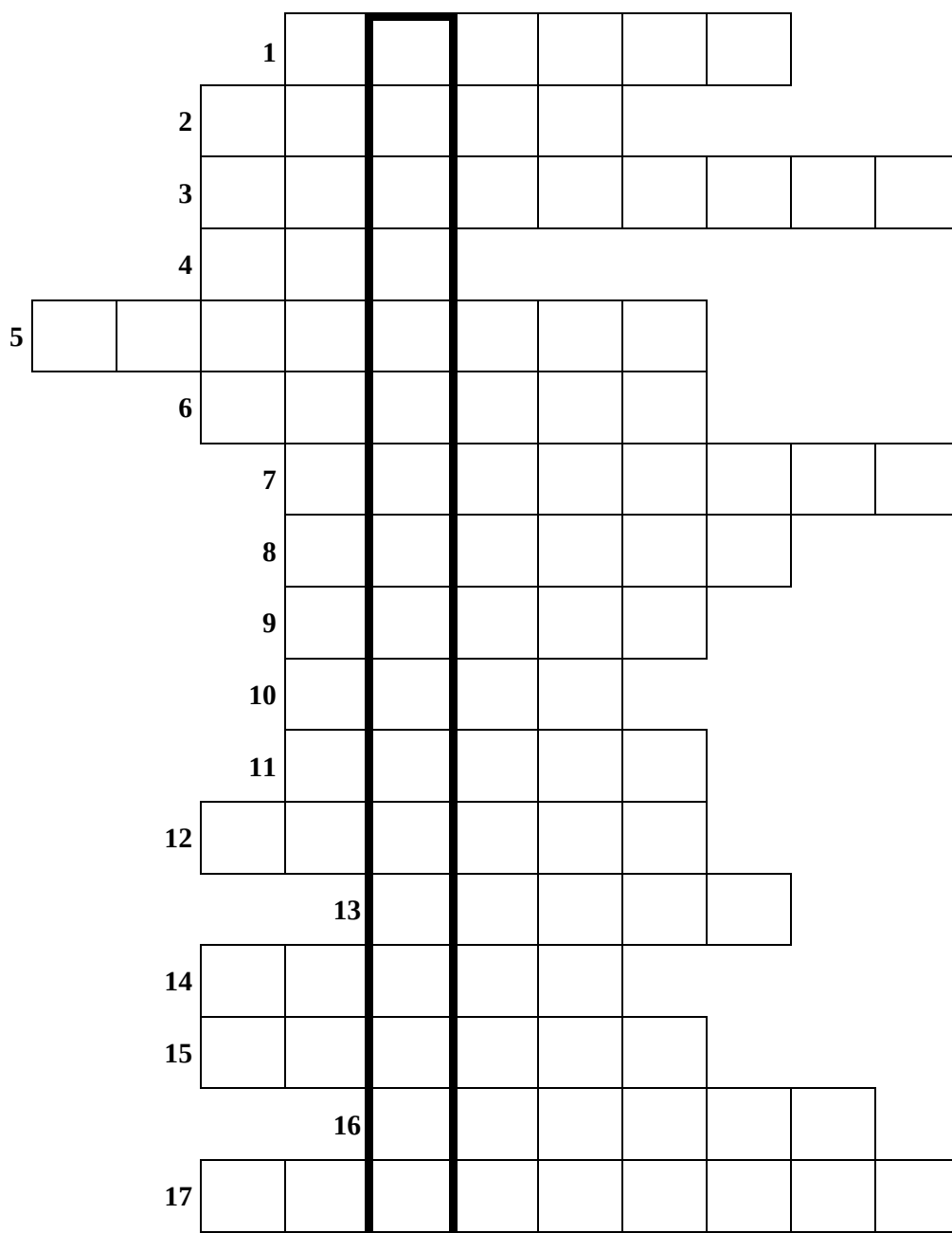
OBIEKTY DO WYBORU:

A) Zamek starościński w Kole, B) kolegiata św. św. Piotra i Pawła w Kruszwicy, C) pałac Mycielskich w Pępowie, D) dom handlowy „Okraglak” w Poznaniu, E) ratusz w Poznaniu, F) pałac Gorzeńskich w Śmiełowie

ZADANIE 10 – KRZYŻÓWKA Z POETĄ

Rozwiąż krzyżówkę, wpisz poniżej hasło główne utworzone przez litery w wyróżnionych kratkach, a następnie odpowiedz na dwa pytania dotyczące tego hasła. Za zadanie można otrzymać maksymalnie 20 punktów.

1. "Materiał" wyścielający trasę procesji podczas święta Bożego Ciała w Spycimierzu.
2. *Polonia*– dawna łacińska nazwa Wielkopolski.
3. Kontynent badany przez Pawła Edmunda Strzeleckiego.
4. ... Pomorski - pas fortyfikacji przebiegających między innymi w rejonie Wałcza.
5. Imię pierwszej żony Przemysła II, która zginęła w tajemniczych okolicznościach.
6. Skrócowa nazwa Powszechnej Wystawy Krajowej zorganizowanej w Poznaniu w 1929 roku.
7. Cesarz Francuzów, który przybył do Wielkopolski w 1806 roku.
8. Staropolska nazwa wyspy na rzece lub jeziorze.
9. Pieszy, rowerowy lub konny; dzięki niemu nie zgubisz się w terenie.
10. Podawane z gzikiem.
11. Jednostka administracyjna mniejsza niż powiat.
12. Nazwa książki, której tekst jako pierwszy przetłumaczył na język polski ksiądz Jakub Wujek.
13. W herbie Gniezna.
14. Nazwisko znanego lekarza z epoki renesansu brzmiące identycznie jak nazwa ptaka nielota.
15. Miasto, siedziba rodu Leszczyńskich.
16. Materiał, z którego zbudowano palatium na Ostrowie Lednickim.
17. Toruńsko-Eberswaldzka lub Warszawsko-Berlińska.

HASŁO GŁÓWNE:

Poeta - bohater krzyżówki urodził się w jednej z wielkopolskich miejscowości. Podaj jej nazwę.

Odpowiedź:

Podaj nazwę nagrody, którą w 1996 roku zdobył poeta - bohater krzyżówki.

Odpowiedź:

ORGANIZATOR KONKURSU:

Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Wielkopolskiego, Młodzieżowy Dom Kultury Nr 1 w Poznaniu, Zespół Szkół Odzieżowych im. Władysława Reymonta w Poznaniu oraz Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Poznaniu.

PATRONAT MEDIALNY:

Portal edukacji ekologicznej ZielonaLekcja.pl

Konkurs został dofinansowany ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Poznaniu